

Els negocis de les companyies d'assistència sanitària

Via lliure a la sanitat

Mentre que al Congrés es discuteix ara una possible privatització de la Seguretat Social, les companyies privades d'assegurances es freguen les mans després de fer els comptes de l'últim exercici. Més de 120.000 milions de pessetes ha facturat el sector.

Poder anar a un metge triat amb tota llibertat sense haver de suportat les cues ni els estrictes horaris imposats pel sistema actual de la Seguretat Social, es va convertint en una realitat, almenys per aquells que puguin sufragar les quotes anuals que proposen les companyies d'assegurances privades per a l'assistència mèdica.

El creixement del volum de facturació del sector, a tot l'estat espanyol, és un fet constatat avui a la vista de les últimes dades facilitades per UNESPA, la patronal del sector, que calcula en més de 120.000 milions de pessetes les primes anuals contractades durant el passat exercici de 1990. Ni més ni menys que el doble dels 60.000 milions de pessetes facturats tan sols cinc anys abans, el 1985.

LA NOVA LLEI OBRIRÀ LES PORTES A L'ASSISTÈNCIA PRIVADA

L'apogeu dels contractes de medicina privada va començar amb la nova llei d'ordenació de les assegurances, el 1984, que va donar via lliure a l'opció privada mitjançant tarifes distintes segons les condicions dels contractes i amb un nivell d'assistència als assegurats molt semblant als dels països europeus més avançats en aquest terreny.

A Catalunya, el canvi en aquest sentit ha estat molt més significatiu que a la resta del territori espanyol. Els dos exemples de l'Institut Dexeus i la Clínica Quirón il·lustren sobre el fenomen de l'allau d'interessats pel servei privat que fan fàstics de la sanitat pública. Ambdós centres van nàixer com a clíniques especialitzades fins a convertir-se poc de temps després en hospitals privats de primer ordre, cobdiciats per empreses de tota mena (vegeu requadre a la pàgina 77).

Un altre exemple de les preferències per la medicina privada el representa la cooperativa de metges Barcelonina, Scias,

que va nàixer el 1989 i que a hores d'ara té amb una nòmina de socis superior als 166.000 assegurats.

Els principals bancs espanyols, el capital privat i els col·lectius sanitaris han mostrat de sobte un gran interès per l'oferta privada mèdica.

Els sindicats més potents, Comissions Obreres i Unió General de Treballadors, temptegen la possibilitat d'oferir als seus afiliats les prestacions sanitàries al marge del servei públic. El mateix poder legislatiu central a Madrid hi ha intervingut i, des de fa unes setmanes, s'ha constituït una comissió d'estudi presidida pel polític valencià Fernando Abril Martorell. Les discrepàncies entre els membres d'aquesta comissió sobre la reforma de la Seguretat Social han condicionat en part la passada campanya electoral, amb una tensa radicalització de les posicions entre els que volen privatitzar l'actual servei públic i els que no volen ni sentir parlar de retocar la sanitat estatal.

L'eufòria sembla la tònica general dins del sector. Per a Juan Coca, delegat regional de La Estrella, "les perspectives són molt bones, ja que la sanitat pública necessitarà temps fins a resoldre les deficiències del servei".

El director de Catalana de Occidente a València, Vicente Fuster, també augura un futur pròsper: "Jo pense que, malgrat les futures reformes que s'anuncien dins de la Seguretat Social, la contractació d'assegurances privades anirà en augment".

Juan Coca creu que els avanços en la inclusió de noves prestacions dins de les pòlisses d'assegurances privades "seran molt nombrosos, s'ampliaran les possibilitats de l'assegurat per triar metge, però, sobretot, el servei serà cada vegada més professional i tindrà una alta qualitat.

Per la seva banda, el director de Catalana d'Occidente insisteix que "com més volum de contractació hi hagi, més abaxarà les tarifes de les pòlisses".

Quan vol fer un recompte de les perspectives del sector a curt termini, el director de la Estrella diu que "són moltes les empreses que intenten ara entrar en el sector sense demanar-se si es rendible, però el que volen és tenir-hi un lloc al cost que siga".

EL CAPITAL ESTRANGER VOL UNA PART DEL PASTÍS

Mentre que es posen o no d'acord els legisladors, les empreses d'assegurances privades van fent els seus negocis. La societat aragonesa Previassa, una de les més antigues del sector, presidida per Publio Cerdón, ha deixat la porta oberta a l'entrada de capital estranger, i ja en aquest moment té un 10% de participació del capital de l'empresa britànica Scottish Widows. L'any passat l'asseguradora es va desfer del 70% de l'Institut Dexeus, però, per altra banda, arribava al control del 50% de la clínica Quirón. Aquesta última ha iniciat una política d'expansió pertot arreu, i ha obert clíniques a Saragossa i València i en un futur pròxim a Madrid.

Tan sols a Barcelona, la clínica Quirón va totalitzar una facturació global l'any passat de 2.145 milions de pessetes, dels quals 121 milions van anar a les butxaques dels accionistes. A la vista d'aquests resultats, el president Publio Cerdón ha declarat públicament fa poc de temps que un dels seus objectius prioritaris "és tenir clíniques pròpies a les principals capitals europees". Però per aconseguir-ho haurà de trobar en primer lloc socis forts per travessar la barrera econòmica dels Piri-neus.

Per manca de candidats per associar-se en projectes d'aquest tipus no li serà difícil a Previassa complir els seus objectius d'expansió. Actualment hi ha tres empreses estrangeres públicament molt interessades a trobar un lloc dins de l'apetitós sector. La primera és l'holandesa Aegón, que no ha perdut el temps esperant un nò-

vio espanyol per començar a menjar-se un tros del pastís. Aquesta asseguradora europea ha facturat durant l'exercici 1989 un total de 2.270 milions de pessetes en concepte de primes per contractes d'assegurances mèdiques.

La societat britànica Royal Life es mostra també molt interessada per fer-se camí en aquest sector amb un futur tan florent, segons coincideixen totes les previsions.

L'alemanya Allianz és la tercera empresa que busca una entrada més o menys rendible en el terreny espanyol de la medicina privada.

Els anglesos de la companyia Bupa ja han trobat el que volien. El 1988, quan van acordar amb la societat espanyola Sánitas la compra del total de les accions d'aquesta última empresa asseguradora, líder incontestable del sector amb una facturació de 23.383 milions de pessetes al final del any 1989.

Un dels futurs casaments entre empreses europees i espanyoles podria consumir-se amb un acord final de cooperació entre el Banco Hispano-Americano (recentment fusionat amb el Banco Central) i la societat inversora alemanya DKV que des de principi d'aquest any negocia els detalls de la possible unió per ocupar una situació privilegiada en el sector. El Banco Hispano-Americano opera des de fa molts anys amb la seua empresa asseguradora La Estrella, que, si no figura entre les primeres de la classificació per volum de negoci, sí que ocupa uns dels primers llocs pel que fa a oferta de serveis.

TRES ASOS DAMUNT LA TAULA

Les tarifes que ofereixen tres de les companyies asseguradores que operen als Països catalans, La Estrella, Catalana de Occidente i la Unió i El Fenix varien segons el tipus de contracte, condicionants d'edat de l'assegurat i, en alguna circumstància especial, l'estat civil.

Per a un matrimoni entre 30 i 39 anys, sense fills, La Estrella del Hispano ofereix una assegurança anomenada d'indemnització per hospitalització per un preu al trimestre de 4.795 pessetes. Amb aquesta pòlissa es podria cobrar des de 25.000 pessetes al dia durant el període d'hospitalització com a compensació les despeses de desplaçament des del lloc d'origen del malalt (per a ell i per a un acompanyant), fins a una quota de compensació per la manca d'ingressos del titular.

El contracte d'hospitalització de la ma-

Juan Coca, delegat de la Estrella a València: "Les perspectives són molt bones".

HAGA GIL

teixa empresa és molt més onerosa, però cobreix una àmplia gamma de serveis. Es pot triar qualsevol centre hospitalari, dins o fora de l'estat espanyol, per bé que no hi van incloses les despeses de viatge. La mateixa pòlissa preveu una suma diària de 25.000 pessetes en concepte d'estada a la clínica, tant per accident com per malaltia. Aquest compromís té un límit, però, de 5.000.000 de pessetes.

La tercera opció i la que dona més serveis de La Estrella, anomenada Salut Total, deixa plena llibertat d'elecció de metge i de centre a l'assegurador, sense cap límit, i la pòlissa garanteix el reemborsament de totes les despeses sanitàries, fins al límit de 5.000.000 pessetes sense demora ni tràmits complicats, tan sols presentant els originals de les factures. La tarifa trimestral d'aquest contracte suma exactament 34.617 pessetes. Existeix una franquícia per aquesta pòlissa del 10% a càrrec de l'assegurador per les despeses ocasionades dins de l'estat espanyol i del 20% quan s'originen a l'estranger.

La pòlissa "Cosalud" de Catalana de Occidente inclou en una única assegurança cinc garanties contractuals, hospitalització, hospitalització quirúrgica, la que no necessita intervenció al quiròfan, una indemnització diària substitutiva i, per últim, l'assistència mèdica extra-hospitalària. El cost total de l'assegurança és de 243.439 pessetes per any per a una hipotètica família composta pels pares, (29 anys ell i 24 ella) i dos fills sense especificar-ne l'edat. La Unió y el Fenix diferencia clarament en la seua oferta entre l'assegurança bàsica, (reemborsament de les despeses per hospitalització i la indemnització per decés en accident) i l'opcional, que preveu la compensació de les despeses extra-hospitalàries i l'assistència de viatges per a tots els beneficiaris. La

Dexeus, la desitjada

La clínica que el doctor Josep Maria Dexeus va crear, en principi com a centre especialitzat en ginecologia, és actualment un dels hospitals privats millor dotats en tecnologia sanitària de l'estat espanyol.

És per això que les principals companyies privades d'assegurances, espanyoles i estrangeres, han pensat sempre, dins dels seus plans d'expansió, de poder participar en el capital del prestigiós hospital barceloní. Durant els últims anys, la propietat del centre hospitalari ha canviat sovint de mans; fins ara, pertany a l'empresa holandesa Aegón, una de les deu primeres asseguradores del sector a l'estat espanyol.

Aquesta societat va adquirir el 71% el mes d'octubre de l'any passat, però va repartir el paquet d'accions entre dues empreses, Mercapital i la filial de Suez, Clininvest. Va donar a cadascuna el 23% del capital i el 25% restant va ser per a la mateixa Aegón.

La clínica Dexeus, a conseqüència d'una situació d'endeutament bastant important, va decidir ampliar l'any 1980 el capital. La societat nord-americana American Medical Insurances va comprar llavors el 72% del total del capital de la societat. El 28% restant quedava en mans dels metges de la clínica. Els problemes financers es van resoldre, però la companyia nord-

americana majoritària no gaudia d'una bona situació econòmica i es va desfer dels seus actius per resoldre els problemes interns. El banc, també dels EUA, First Boston Bank, que controlava el 50% de les accions de l'American Medical Insurances, va decidir la venda de la totalitat de centres hospitalaris internacionals on figurava la clínica Dexeus. Va ser una bona ocasió per a l'asseguradora aragonesa, Previa, per fer-se amb el 50% del capital en una operació d'ampliació en la qual entrava també la clínica Quirón.

El control majoritari del capital per la firma Previa no va agradar gens al personal facultatiu, i es va declarar una guerra que va influir-hi negativament fins que l'asseguradora Previa es va veure obligada a vendre les seues accions als que en aquests moments són els tres propietaris de l'hospital, Aegón, Clininvest i Mercapital.

La nova situació de la clínica barcelonina deixa el seu futur pendent de la incògnita de saber què hi voldran fer les societats propietàries. La holandesa Aegón du una política d'expansió en el sector de les assegurances mèdiques privades que la situa ens els primers llocs de la llista quant a facturació. El 1989, el volum de vendes al territori espanyol donava una xifra de 2.270 milions de pessetes **I.P.**

pòlissa afegeix una clàusula d'assegurança d'odontologia (dentistes i estomatòlegs) fins un total de 60.000 pessetes per anualitat contractada. La tarifa d'aquesta pòlissa no inclou els fills de la parella en un preu únic, sinó que l'acord contractual es fixa tenint en compte individualment l'edat —començant de 0 fins als 14 anys— i el sexe, sia home o dona.

El tram més proper a les altres ofertes, segons aquest barem, donaria una quota anual per a un assegurat de 29 anys de 26.680 pessetes per a l'assegurança bàsica (37.235 pessetes si és dona) i en el supòsit de dos fills del matrimoni, 16.128 pessetes cadascú.

Ignasi Pellicer